

Årsredovisning 2023

Hofors kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
2 Förvaltningsberättelse	5
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	5
2.2 Den kommunala koncernen	7
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
2.4 Händelser av väsentlig betydelse	12
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
2.7 Balanskravsresultat	24
2.8 Väsentliga personalförhållanden	25
2.9 Förväntad utveckling	28
3 Finansiella rapporter	29
3.1 Resultaträkning	29
3.2 Balansräkning	30
3.3 Kassaflödesanalys	31
4 Noter	32
5 Driftredovisning	43
6 Investeringsredovisning	46
7 Ordlista	48

Bilagor

Bilaga 1: KKiK Hofors kommun 2023

1 Inledning

År 2023 har varit tufft för kommunsektorn. Höga prisökningar i verksamheterna och ökade pensionskostnader 2023 och 2024 ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar. Under 2023 har det genomförts åtgärder för att minska underskotten på kort sikt och anpassa verksamheten för en långsiktigt uthållig ekonomi. En åtgärd för att arbeta med kostnadsutvecklingen långsiktigt har varit att gå med i SKR:s projekt "budget på prislapp" för att säkerställa anpassning av verksamheterna utifrån befolkningsförändringar och standardkostnader i inledningskedet av budgetarbetet.

Under 2023 har alla erforderliga beslut tagits inför byggandet av nytt äldreboende. Det är kommunens enskilt största investering någonsin och första spadtaget är planerat till mars 2024.

Resultatet för året som helhet är negativt trots många åtgärder och arbetet med att anpassa verksamheterna fortgår.

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Efter lite julefrid kliver vi nu in i ett nytt år, 2024 har tagit sin början och vi ser fram emot det nya året med nya möjligheter och utmaningar.

Liksom de flesta år har mycket hänt i världen, i Sverige och även i Hofors kommun. Ett år av den nya mandatperioden har gått och med den ett nytt kapitel i kommunens utveckling. Ett konkret exempel på det är att kommunen har startat en helt ny budgetprocess som vi hoppas och tror kommer bidra till bättre styrning och tydliga prioriteringar. För mig som KSO har mycket varit nytt och jag vill därför rikta ett stort TACK till alla er som på ett varmt sätt välkomnat och samtidigt informerat om vår i många delar fantastiska verksamhet.

Processer och projekt tar sin början och avslutas. I slutet av december invigde vi den upprustade genomfarten av E16 genom kommunen, en investering som ledde till ökad tillgänglighet, säkerhet och attraktivitet. Ett planeringsarbete och genomförande som pågått sedan 2009.

Några till stora och helt nödvändiga projekt är det nya äldreboendet på Västerhöjden som har byggstart under 2024. I Torsåker görs en stor satsning på tillgänglighetsanpassat seniorboende som blir klart under året och är avsett för målgruppen 65 år och äldre.

Beslut om en IT-satsning i kommunen är tagen, som ett första steg i bättre och säkrare IT- miljö men också att kunna möta framtidens krav och möjligheter för digitala lösningar i skolan och äldreomsorgen men även kunna ha en arbetsmässigt bra miljö i kommunens alla delar.

En del historiska händelser har skett, jag tänker på Ovako som först i världen implementerat vätgas i storskalig stålproduktion som ett led i den gröna omställningen. En investering och satsning som sätter Hofors på den globala kartan och tryggar framtidstron.

Hofors kommun fick också i slutet av året motta den fina förstaplatsen som bästa tillväxt för företag i Gävleborgs län i 2023 års tillväxtindex. Ett pris som tilldelas de kommuner i varje län där företagen växer bäst. Ett pris som visar att företagen ökar och växer, och det tryggar jobben som är så viktigt i samhällsbygget. Näringslivsarbetet i Entré Hofors och kommunen fortsätter i full kraft. En ambition framöver är att få med fler unga i företagandet i kommunen.

Resultatmässigt går vi mot ett något bättre slutresultat än vad tidigare prognoser pekade på. Minus 12 miljoner kronor. Orsaken är inflationen, ränteläget och allmänna prisökningar som når nivåer vi inte tidigare sett. Detta slår hårt mot civilsamhället men även mot kommunen. Jag vill passa på att tacka alla våra medarbetare och chefer som gjort sitt yttersta för att hantera oväntade händelser och tuffa utmaningar utifrån ett tufft ekonomiskt läge. Tillsammans har vi tagit oss igenom 2023 och det ska vi också göra med 2024, som förmodligen blir ett minst lika utmanande och händelserikt år. Att fortsätta utveckla våra verksamheter är en viktig del i att upprätthålla god kvalité och god service till våra kommuninvånare.

Ett viktigt medskick i dessa tider, att handla lokalt kan vara det som gör att vi få ha våra samhällsfunktioner kvar. Det är viktigare än någonsin i tuffa tider att vi alla stöttar vårt lokala näringsliv.

Tomas Isaksson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen

	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat i mnkr.					
Verksamhetens intäkter	325,2	341,2	394,4	332,7	328,3
Verksamhetens kostnader	-963,3	-925,7	-976,6	-894,6	-902,8
Årets resultat	6,2	40,7	26,0	25,7	12,5
Nyckeltal					
Soliditet i %	26,8	34,5	37,4	39,9	31,6
Kassalikviditet i %	96,1	108,5	112,0	83,4	137,4
Övrigt					
Långfristiga skulder i mnkr.	404,1	428,0	444,7	400,0	391,5

Kommunen

	2023	2022	2021	2020	2019
Allmänt					
Befolkning	9 374	9 470	9 586	9 571	9 588
Varav 0 år	70	73	84	86	93
Varav 1–5 år	450	467	498	510	502
Varav 6–15 år	1 011	1 031	1 051	1 018	1 006
Varav 16–19 år	404	391	363	374	387
Varav 20–65 år	4 993	5 099	5 206	5 197	5 229
Varav 66–79 år	1 767	1 747	1 746	1 754	1 717
Varav 80 år och äldre	679	662	638	631	654
Antal anställda, tillsvidare	868	895	908	890	886
Personalkostnader, mnkr.	503,7	490,3	511,5	476,8	462,0
Skattesats, kr	34,37	34,37	34,37	34,37	34,37
Varav kommunen, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86
Resultat i mnkr.					
Verksamheternas intäkter	142,7	146,9	168,7	156,0	141,3
Verksamheternas kostnader	-838,2	-814,8	-816,7	-773,3	-769,7
Årets resultat	-12,0	21,1	3,2	15,2	0,3
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr.	-35,3	-24,4	-36,9	0,7	1,7
Kommunstyrelse	-17,3	-11,7	-11,5	-2,8	-2,0
Barn- och utbildningsnämnd	-3,6	3,1	-11,5	2,8	3,2
Socialnämnd	-14,4	-15,2	-13,9	0,7	0,5
Nyckeltal					
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser, %	5,3	8,4	1,4	-0,8	-6,5
Soliditet exkl. pensionsförpliktelser, %	37,2	40,0	37,4	39,9	40,6
Kassalikviditet i %	137,3	135,5	126,8	113,3	148,0
Långfristiga skulder i mnkr.	72,2	73,2	68,9	63,4	45,0

Definition nyckeltal

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av företagets totala tillgångar som finansierats med hjälp av eget kapital. Soliditeten anger företagets stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt.

Kassalikviditet är ett ekonomiskt nyckeltal som visar företagets betalningsförmåga på kort sikt (likviditet) genom att ställa omsättningstillgångarna (minus varulager och pågående arbeten) i förhållande till de kortfristiga skulderna. Tumregeln är att kassalikviditeten bör ligga på minst 100%.

Långfristiga skulder är skulder som förfaller först efter ett år. Exempel på långfristiga skulder är långfristiga lån och checkräkningskredit.

2.2 Den kommunala koncernen

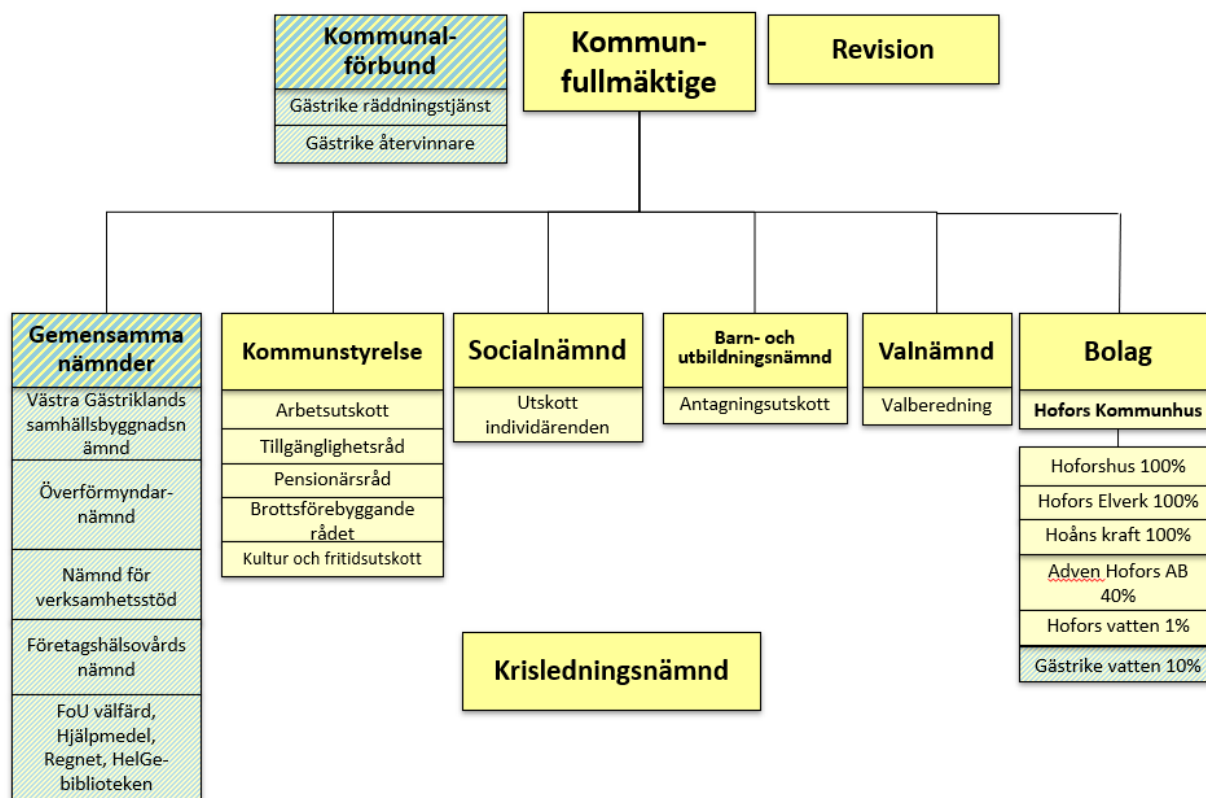
Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige.

Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunalvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandat, fördelas proportionellt efter antalet röster som varje politiskt parti får i kommunalvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser samt revisorer och revisionsersättare.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige. Besluten ska därefter verkställas av kommunens nämnder och styrelser.

Den politiska organisationen i Hofors består av tre egna nämnder, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Kommunen ingår i flertalet gemensamma nämnder där man samarbetar med närliggande kommuner samt region Gävleborg.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, valnämnd, myndighetsnämnd samt överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politiker och verksamheter. Nämnderna har budgetansvar inom sitt verksamhetsområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige mellan 2023–2026

Parti	Mandat
Arbetarpartiet - Socialdemokraterna	10
Sverigedemokraterna	5
Moderaterna	4
Hoforspartiet	4
Vänsterpartiet	3
Liberalerna	2
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

Nämnder, ordförande och ansvarig tjänsteman

Nämnd	Ordförande	Ansvarig tjänsteman
Kommunfullmäktige	Mari Rasjö	Fredrik Sundqvist
Kommunstyrelsen	Tomas Isaksson	Fredrik Sundqvist
Barn- och utbildningsnämnden	Helena Blom	Ylva Appelgren
Socialnämnden	Tomas Fröjd	Cissi Hedwall, Heidi Bolstad

Bolag	Styrelseordförande	Verkställande direktör
Hoforshus	Kenneth Axling	Christian Rickardsson
Hofors elverk	Jakob Staland	Christian Rickardsson
Adven Hofors	Anders Ericsson	Erik Gynt
Hofors vatten	Torbjörn Jansson	Lena Blad

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Fortsatt höga kostnader

Kommunsektorn visar negativa resultat både i år och 2024. Det beror i huvudsak på kraftigt höjda pensionskostnader och prisökningar som i kombination med höga räntor ger tuffa ekonomiska förutsättningar.

Det är framför allt regionernas resultat som bidrar till underskotten i sektorn. Det kan till stor del förklaras av att de ökade pensionskostnaderna påverkar dem mest. Flera kommuner vittnar om att de kärva förutsättningarna kommer att medföra negativa resultat i år och nästa år.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år och ökar svagt nästa år. Riksbankens åtstramningar väntas i större utsträckning leta sig till sysselsättningen och medföra att ökningstakten i lönesumman minskar under 2023 och under 2024. Det bidrar till att tillväxten av skattunderlaget också minskar under denna period. I kombination med en envist hög inflation ger det i reala termer en minskning av skatteunderlaget.

Under 2023 har det höga priset på el, drivmedel och livsmedel inneburit högre kostnader för flera

kommunala verksamheter.

Lågkonjunktur då köpkraften urholkas

De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP faller med 0,6 procent i år. Nästa år väntas en svag uppgång (+1 procent) men Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur. När omvärlds ekonomin repar sig 2025 och 2026 förväntas återhämtningen bli större.

Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har minskat men samtidigt utvecklats förhållandevis starkt med tanke på den kraftiga ränteuppgången. Högt skuldsatta och räntekänsliga hushåll bidrar också till konjunkturedgången när deras köpkraft minskar. Inflationen har inneburit att reallönerna fallit till 2013 års nivå. Hittills har försvagningen av hushållens köpkraft mildrats av att de har använt det buffert sparande som byggdes upp under pandemin, men successivt slår de höga priserna och räntorna igenom.

Den höga inflationen ger kraftigt ökade pensionskostnader och höga prisökningar i verksamheterna. Det reala skatteunderlaget urholkas och minskar med över 2 procent 2023 och nästa år med 0,5 procent. Ingen prognosmakare förutsåg att inflationen skulle bli så hög och att den skulle vara så persistent. Det är en störning som fått extrema effekter i kommunsektorn. Det innebär att många kommuner och regioner inte kunnat förbereda sig på detta läge, utan förväntade sig en mer normal lågkonjunktur och ekonomisk politik. Många har ändå satt av medel i resultatutjämningsreserver och även stärkt sin soliditet och likviditet.

Hofors kommun

2023 har varit ett tufft år ekonomiskt för Hofors kommun. Kostnadsökningar till följd av den höga inflationen har inte kunnat pareras och kommunen gör ett underskott som måste återställas inom tre år i enlighet med balanskravet. De ekonomiska prognoserna har under året visat på större förväntade underskott men tack vare högre avräkningar på skatteintäkter och fler riktade statsbidrag så ser det lite bättre ut trots det negativa resultatet.

Den osäkra omvärlden kommer medföra att Hofors kommun måste ha en beredskap för ökade kapital- och verksamhetskostnader. Kommunen är nu inne i en fas där beslut måste fattas om hur den ansträngda ekonomin på kort och på lång sikt ska hanteras. Att väga av hur mycket verksamhet och kostnader det finns utrymme för på längre sikt är mycket svårt, men nödvändigt.

Befolkningsutveckling

Befolkningen i Hofors kommun i början av 2023 var 9 472 personer som var en minskning med 106 personer jämfört med 2022. Under 2023 har kommunen minskat med 98 personer och den sista december 2023 uppgick Hofors kommuns invånarantal till 9 374 personer.

Födelseöverskott: - 45 personer

Fler dog än föddes. Det föddes 68 barn medan 113 personer avled under år 2023. Det innebär att Hofors kommun har ett negativt födelsenetto på 45 invånare vilket kommunen nästan alltid brukar ha.

Flyttningsnetto: -55 personer

Under 2023 flyttade 395 personer till Hofors medan 450 flyttade ut. Kommunen har därmed ett negativt flyttnetto på 55 personer.

Under året ökade Sveriges befolkning med 30 200 personer, vilket är den lägsta folkökningen på 22 år. Under 2023 minskade folkmängden i 12 av 21 län och i 193 av landets 290 kommuner. Det är betydligt fler än 2022 då 5 län och 131 kommuner hade en folkminskning. Gävleborgs län minskade med 1692 invånare 2023 och bland de tio kommunerna i länet minskade befolkningen i nio.

Enligt SCB statistiken de flesta som flyttade in kom från andra län och en liten andel flyttade in från andra kommuner i Gävleborg.

Av de som lämnade kommunen flyttade hälften till övriga kommuner i Gävleborg, och hälften till andra län i Sverige.

Näringsliv

Hofors kommun har som mål att arbeta med att skapa förutsättningar för att stärka och bredda de företag som finns i kommunen så att de kan expandera. Kommunen skall även verka för att bidra till nyetableringar på orten. Fokusområden i kommunens Framtidsstrategi 2026 är Stålet i framtiden, miljö/energi, e- handel, gröna näringar och besöksnäring.

Entré Hofors, som är en ekonomisk förening, ansvarar för näringslivsfrågor på uppdrag av Hofors kommun. Tillsammans med Hofors kommun är målet att arbeta för att skapa förutsättningar till att nya företag skall kunna etablera sig i Hofors kommun samt att stärka de företag som finns etablerade. Detta uppdrag ligger på samtliga verksamheter i Hofors kommun, i enlighet med Framtidsstrategin 2026.

Entré Hofors arbetar, bland mycket annat, för att skapa nya jobb kring gröna näringar och bidra med att höja självförsörjningsgraden i kommunen.

I kommunen pågår stora satsningar som under året har invigts. Bland annat invigde Ovako Sveriges största anläggning för produktion av vätgas och med den nya anläggningen blir de först i världen med att efter värma stål med vätgas inför valsning. Satsningen består av flera delar och en tankstation, multimack, för vätgasdrivna stora fordon planeras i anslutning till anläggningen.

I Böle industriområde förbereds för nya företagsetableringar eller utökningar av befintliga företag.

Mellan 2014–2018 hade Hofors länets bästa företagsklimat. Därefter har man tappat flertalet placeringar i Svenskt Näringslivs ranking. Under 2022 pekade kurvan uppåt igen, men när resultatet för 2023 presenterades i slutet av september gick kurvan nedåt igen och Hofors tappade 18 placeringar jämfört med i fjol och placerar sig på nummer 183 av landets 290 kommuner. Detta innebär att Hofors är länsfyra efter Ovanåker, Sandviken och Ockelbo.

Näringslivsklimatet är en viktig värdemätare för att nya företag skall etablera sig i kommunen. Hofors kommun måste fortsätta lyssna in vad företagen vill, möta upp och finnas där. Arbeta med dialog, information service och bemötande och synas ute på företagen måste lyftas, vilket också påpekas av företagen i Svenskt Näringslivs ranking.

Under 2023 startades 39 företag i Hofors kommun, vilket är ett lågt resultat jämfört med 2021 och 2022 då siffran var 77 respektive 45. Med tanke på konjunkturläget får det ändå anses som en rimlig utveckling.

Värt att nämna är att Hofors kommun hade länets bästa tillväxt under 2023 enligt SYNAs undersökning vilket känns glädjande efter år av pandemi och ökade kostnader för bland annat el och drivmedel.

Byggande och bostadsmarknad

Hofors kommun ansvarar för att ta fram en bostadsförsörjningsplan och det genomförs under år 2024. Planen anpassas till befintlig och kommande översiktsplan. I översiktsplanen framgår möjliga områden för att utveckla bostadsmarknaden i Hofors. Under slutet av år 2023 blev seniorboendet på Centralgatan 13 färdigställt med möjlighet för hyresgäster att flytta in från 2024-02-01. Trygghetsboende i Torsåker beräknas vara klart i augusti år 2024.

Hållbarhet

I augusti 2021 fattade Kommunfullmäktige beslut om att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till en hållbarhetsstrategi som ska ersätta tidigare miljöprogram. Beslutet ska ses som att kommunen nu höjer ambitionen att utveckla inte bara miljöarbetet utan hållbarhetsarbetet i stort. Hållbarhetsstrategin ska utgå från Agenda 2030 och omfatta dimensionerna miljö, ekonomi och socialt. Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi återstartades under hösten 2022 och tanken var att det skulle fortsätta under 2023 men då arbetet med en ny vision stannade av och ingen tydlig koppling till Agenda 2030 har tagits så har inget övergripande arbete skett men i olika vardagssammanhang så sker samverkan utifrån ett hållbarhetsperspektiv med Hofors viktiga partners så som Hoforshus, VGS, Gästrike vatten med flera.

Hofors kommun arbetar tillsammans med Hofors Vatten för att ta fram en vattentjänstplan. Planen beräknas antas under första kvartalet 2024 som tydliggör hur vi planerar att förse alla i kommunen med vatten- och avloppstjänster för framtiden.

Ett antal åtgärder har gjorts för att minska kommunens elförbrukning. Den största enskilda åtgärden får anses vara stängning av ishallen under sommarmånaderna.

Pensionsförpliktelser

Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen". De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen för året uppgick till 75,8 mnkr, vilket är en ökning med 13,3 mnkr mot föregående år. I takt med att denna del sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 131,6 mnkr inklusive löneskatt, vilket är en ökning med 0,8 mnkr. Eftersom intjänandet av dessa pensionsrätter inte har kostnadsförts tidigare, innebär detta att 131,6 mnkr kommer att belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att de betalas ut. Pensionsförpliktelsen minskar i takt med att utbetalningar görs och ökar genom basbeloppsförändringar och räntestjusteringar.

Kommunen har också tryggt en del av pensionsförpliktelsen i pensionsförsäkring (2016) som 2023 uppgår till 87,4 mnkr.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2023	2022	2021
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	75,8	62,5	60,8
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	131,6	130,8	139,0
Pensionsförpliktelse som tryggs i pensionsförsäkring	87,4	84,8	80,1
Summa pensionsförpliktelser (inkl. löneskatt)	294,8	278,1	279,9

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Året inleddes med mycket fokus på att utbilda och samverka mellan den nya majoriteten, nya politiker och tjänstemannaorganisationen.

Kommunstyrelsen har under perioden anställt en teknisk chef och har med det också övertagit det strategiska ansvaret för teknisk försörjning från Hoforshus. Kostnaderna för snö- och halkbekämpning har varit höga, detta till följd av omväxlande väder.

Från 1 januari har kommunstyrelsen övertagit ansvaret för trafikförsörjning från Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsnämnd.

Under 2022 beviljades kommunen medel från Kammarkollegiet för att nå en ekonomi i balans. Inom ramen för detta har kommunstyrelsen driftsatt robotar för städning och gräsklippning. Förprojektering för solceller på ishallen har genomförts men då det efter en konstruktionsutredning konstaterades att ishallen ej klarar den belastning som solceller kommer innebära kan vi ej gå vidare med detta. En utredning pågår nu i stället för att se om Hoforshallen/simhallen skulle kunna fungera istället. Central bemanningsenhet och hållbar arbetstidsförläggning fortgår. Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver kommunen nyttja resurserna effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet med mera

Under 2023 har en förstudie för IT-samgående med Gävle slutförts. Förstudien belyser nuläget, kostnadsbild och framtida förutsättningar. Förstudien visar att ett samgående med Gävle enligt den så kallade Ockelbomodellen är önskvärd. Kommunstyrelsen har givit kommunchef i uppdrag att påbörja avtalsförhandlingar med Gävle kommun vilket har pågått under hösten.

Hofors kommun har präglats av den stigande inflationen i Sverige. Med höjda priser och stigande räntor har förutsättningarna i kommunen förändrats. Detta har slagit främst mot enheterna Städ och måltid, teknisk försörjning samt Kultur och Fritid. Kommunen förbrukar årligen ca 3 miljoner kWh, för att minska de ekonomiska konsekvenserna av höjda elpriser beslutade kommunstyrelsen om nya förutsättningar för ishallen utanför säsong.

Ombyggnationen av E16 som pågått under några år är så gott som klar. I december var det invigning av den

nya E16 även om arbetet i sin helhet kommer att slutföras under våren 2024.

Hofors kommun har tillsammans med övriga kommuner i länet gått i ett EFS-projekt för att främja ungas närvaro i skolan - FUN. Projektet ligger i linje med övriga satsningar såsom Drogfri skola, Drogfri skolavslutning och kommunens utökade ansvar i BRÅ-arbete.

Tidigare grundsärskola och träningskola har från den 1:a juli 2023 bytt namn och benämns numera *Anpassad grundskola* och en ny läroplan och timplan har ersatt den tidigare.

Inom elevhälsa och stöd har ett arbete med nya rutiner för samverkan med regionen påbörjats. Digitala träffar med IFO och BUP genomförs liksom med Elevhälsan i grannkommunerna. MLA och flera andra funktioner inom Elevhälsan samverkar regelbundet med motsvarande kompetenser inom regionens kommuner.

Införande av att digitalisera hela försörjningsstöds processen pågår men den är försenad. När den är införd kommer tid att frigöras från personalen. Personalen kan använda den tiden med klienterna för att motivera dem till att bli självförsörjande och självständiga i sina liv i stället för att vara beroende av försörjningsstöd.

Inom barn och familjeenheten fortgår samverkan om tidiga insatser med skolan, elevhälsan och barnavårdscentralen. Ett led i att utveckla kommunens arbete med hemmaplans lösningar är att familjebehandlarna skall utbildas under hösten med inriktning mot svårare och mera komplexa ärenden för att på sikt minska placeringar av barn och unga.

Under 2023 har alla erforderliga beslut tagits inför byggandet av nytt äldreboende. Det är kommunens enskilt största investering någonsin och första spadtaget är planerat till mars 2024.

Under juni togs en rambudget för 2024, rambudgeten kommer medföra att stora besparingar behöver ske inom respektive nämnd för att nå en ekonomi i balans. Dessutom har förutsättningarna förändrats för bland annat pensionsåtaganden, skatteprognosen samt skenande kostnadsutvecklingen i omvärlden. Ett projekt tillsammans med andra kommuner och SKR startade upp i augusti och pågår fram till och med april 2024 som en grund för uppstart av en ny budgetprocess för budget 2025.

I augusti tillsattes Hofors kommuns biträdande kommunchef som tillförordnad kommunchef fram till sista februari 2024. I december slutfördes rekryteringen av kommunens nya kommunchef som tillträder 1 mars 2024.

Kommunala bolagen

Hofors Elverk investerar i elnätet tillsammans med Vattenfall där regionnätet ska byggas om. Syftet är att höja kapaciteten och leveranskvaliteten i elnätet för att möta kundernas behov.

I slutet av 2023 beslutade styrelsen i Hofors Elverk att tillsammans med Gävle Energi studera möjligheterna att bilda ett gemensamt elnätsbolag. Oavsett hur utredningen gällande gemensamt elnätsbolag utmynnar bedöms Hofors Elverk vara för litet för att klara framtida krav på leveranssäkerhet, kompetens och kvalitet varför samverkan i någon form ändå behöver ske.

För verksamhetsåret 2023 har Hoforshus fått en liten kompensation via hyresökning för kommunala lokaler. Detta samtidigt som det sker stora kostnadsökningar för elenergi, elnät och andra mediakostnader. Prisutvecklingen för byggmaterial är oroväckande hög och den generella prisutvecklingen är också hög. Hofors kommun drabbas direkt av denna utveckling då Hoforshus har en sämre möjlighet att upprätthålla en tillfredsställande nivå på underhållet. Inom skolområdet finns det slitna lokaler som är i ett stort behov att åtgärdas.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

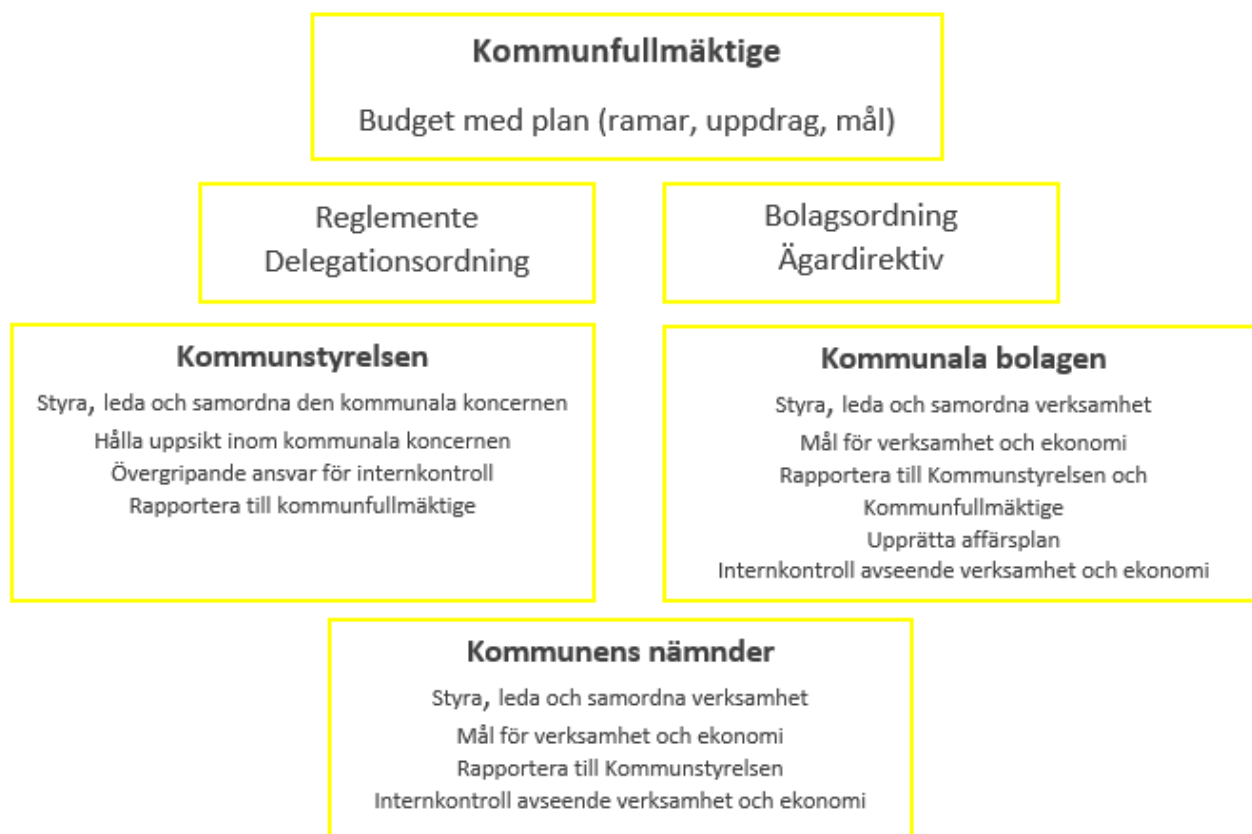
Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

I Hofors kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, koncernbolaget (Hofors kommunhus AB), samt kommunens nämnder och andra bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syfte att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Hofors kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation.

I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunstyrelsen fastställer övergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i budget och översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera, och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation. *Kommunstyrelsen* har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper samordning av mål, riktlinjer direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och intern kontroll.

Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. Styrelsen för Hofors kommunhus AB svarar för

finansiell, skattemässig samt viss operativ samordning, mellan bolagen sinsemellan och mellan bolagen och kommunen. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och uppnås. Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att till se att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Hofors kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheten i den kommunala koncernen. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamhet uppnår dessa mål. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, samt om övergripande styrdokument. Styrdokument används för att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling, förhållningssätt och rättssäker hantering.

Processer för fastställande av mål, budgetering och uppföljning

En kommun är i grund och botten en komplex organisation att styra. Den påverkas av faktorer som statliga, regionala och kommunala mål, av omvärldsfaktorer som ständigt förändras, skiftande krav och behov hos kommunens medlemmar och faktorer som vi inte kan förutse i förväg. För att klara denna utmaning krävs en långsiktighet och en stor grad av flexibilitet i styrningen, med en tydlig riktning och ett stort friutrymme.

Grunden för Hofors kommuns prioriteringar ligger i, den av fullmäktige fastställda, framtidsstrategin. Denna gäller till år 2026, men behöver revideras för att bättre passa in i den förändrade verkligheten.

Utifrån denna har kommunfullmäktige fastställt två fokusområden; en växande kommun och en hållbar utveckling. Dessa två fokusområden har sedan brutits ned i olika kommunövergripande delmål. Dessa delmål ska sedan realiserars i de olika nämnderna och styrelserna som i budgetprocessen sätter mål för den egna verksamheten. Dessa utvärderas minst tertialvis utifrån olika former av mått. Exempelvis statistik, nyckeltal eller andra former av utvärderingar.

Denna utvärdering sammanställs sedan i delårsbokslut och till slut i bokslutet.

Internkontroll

Intern kontroll är ett av flera sätt för Hofors kommun att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. En tillfredsställande internkontroll innebär att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande övergripande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande.

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har upprättat en varsin internkontrollplan där man valt ut olika processer som anses viktiga att följa upp och kontrollera. Uppföljningen av respektive internkontrollplan har skett vid årets slut och finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK)

Hofors kommun arbetar aktivt med undersökningar, nyckeltal och jämförelser för att bl.a. ge en bild av hur ändamålsenliga och resurseffektiva verksamheterna är. Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) är en undersökning som kommunen varje år deltar i. Ambitionen med deltagandet är att i ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet inom områden som är av stort intresse för både invånare såväl som den politiska ledningen. KKiK ger inte svar på allt men ger en bra lägesbild av kommunen, som kan utgöra grund för den egna styrningen och utvecklingen av kommunen.

Undersökningen sker genom att ett urval av data samlas in från verksamheter för vidare rapportering till Kolada där mätresultaten sammanställs och presenteras. Resultaten i Kolada får färgindikatorer som visar på hur respektive resultat ligger till i jämförelse med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner/regioner efter sina resultat, där de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får röd färg och de i mitten får gul färg. Färgsättningen visar om resultatet är bra eller dåligt i jämförelse med andra. Den talar inte om ifall resultatet är bra eller dåligt. Kommunen kan ha dåliga resultat jämfört med andra, vilket ger röd färg, trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

Resultatet redovisas i bilaga KKiK Hofors kommun 2023

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Resultat och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hofors kommunkoncern och Hofors kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Resultat och prognos

Årets resultat i mnkr	Budget 2023	2023	2022
Kommun	6,7	-12,0	21,1
Koncern	-	6,2	40,7

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens resultat för 2023 uppgår till 6,2 mnkr, att jämföra med 40,7 mnkr för 2022. Den stora differensen mellan resultat 2022 och 2023 är kommunens negativa resultat 2023. Resultatet för bolagen för 2023 är; Adven Hofors AB 8,1 mnkr, Hoåns kraft AB 5,2 mnkr, Hofors Elverk AB 10,1 mnkr och Hofors hus AB -0,8 mnkr.

Hofors kommun

Ett av Hofors kommuns mål är att sträva efter ett positivt ekonomiskt resultat, för 2023 var målet 6,7 mnkr.

Årets resultat för kommunen uppgår till -12 mnkr vilket är 18,7 mnkr sämre än budget. Det är främst ökade verksamhetskostnader som står för merparten av denna avvikelse.

Verksamhetens intäkter uppgår till 142,7 mnkr, vilket är en minskning med 4,2 mnkr jämfört med föregående år.

Årets skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 688,1 mnkr, vilket är en ökning med 12,2 mnkr jämfört med 2022 och 10,6 mnkr högre jämfört med budget.

Skatteutjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommuner att genomföra det åtagande som en kommun har, oavsett inkomstförhållande och strukturella kostnadsskillnader. Under år 2023 fick Hofors kommun 137,4 mnkr i utjämningsystemet jämfört med 143,6 mnkr 2022. Utslaget per invånare 2023 var cirka 14 650 kronor.

Utjämningsystemet för LSS-kostnader medförde en intäkt på 9,7 mnkr, att jämföra med 8,1 mnkr föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 838,2 mnkr, vilket är en ökning med 42,9 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år.

Kommunens personalkostnader, inklusive pensionskostnader, uppgår till 557 mnkr, vilket är en ökning med 35 mnkr jämfört med 2022. Personalkostnadernas andel av verksamheternas kostnader utgör 66,5 procent, vilket är en ökning mot föregående år då andelen uppgick till 61,6 procent.

I kommunens personalkostnader ingår pensionskostnader, inklusive löneskatt, med 54,2 mnkr jämfört med 31,7 mnkr föregående år. Stor del av förändringen av pensionskostnaden förklaras av inflation och nytt pensionsavtal för kommuner och regioner.

Av- och nedskrivningar på anläggningstillgångar uppgår till 17,4 mnkr vilket är 2,1 mnkr lägre jämfört med föregående år.

Utveckling av intäkter och kostnader

På lång sikt kan inte de löpande kostnaderna överstiga de löpande intäkterna utan att kommunens ekonomi urholkas. Kommunen kan dessutom komma att bryta mot kommunallagens krav om balans. Ett sätt att mäta detta är att sätta samtliga löpande kostnader, inklusive nettot av finansiella poster, i relation till intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Uppgår denna relation till mindre än 100 procent har kommunen en balans mellan intäkter och kostnader. Verksamheternas nettokostnader, inklusive avskrivningar och pensioner, uppgår 2023 till 103 procent av skatteintäkter och bidrag.

Budgetföljsamhet

En viktig förutsättning för att uppnå en god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder och styrelse klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag. Det vill säga att det finns en god budgetföljsamhet i kommunen. Kommunkoncernen har idag ingen gemensam budgetstyrning utan varje bolag i koncernen upprättar sin egen finansiella kontroll. De kommunala bolagen uppvisar dock en relativt god budgetföljsamhet och en aktiv ekonomistyrning.

Inom kommunen visar nämnderna, exklusive finansverksamheten, tillsammans negativa avvikelser jämfört med budget på 35,3 mnkr, vid förra årets bokslut var den negativa avvikelsen 23,3 mnkr.

Nedan kommenteras kort nämndernas budgetavvikelser mellan utfall och budget.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 14,4 mnkr. Avvikelsen förklaras av: flera nya beslut inom LSS som inte varit budgeterade, utbetalningar ekonomiskt bistånd, köpta placeringar inom missbruk, HVB barn och familj.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott om totalt 17,3 mnkr, jämfört med ett underskott om 11,7 mnkr 2022. Största avvikelser gäller bland annat:

- Städ- och måltidsservice verksamhet, ett underskott om 5,8 mnkr som förklaras av personalkostnader och höga livsmedelspriser.
- Kultur och fritid, underskott 4,3 mnkr, förklaras främst av personalkostnader och reparationer och underhåll av maskiner.
- Teknisk försörjning, underskott om 3,6 mnkr, den snörika vintern har resulterat i höga kostnader för snö- och halkbekämpning.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott om 3,6 mnkr, förra året redovisades ett överskott på 3,1 mnkr. Underskottet beror till största delen på personalkostnader till barn i behov av särskilt stöd.

Prognos säkerhet

Ytterligare ett sätt att analysera risker och kontroll i kommunen är att mäta prognos säkerheten. En god prognos säkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året.

Prognosen i augusti pekade på ett resultat på cirka -26 mnkr (ca 32,7 mnkr lägre än budget). Utfallet i december blev -12 mnkr vilket är 14 mnkr bättre jämfört med prognosen. Anledningen till den stora skillnaden mellan augustiprognos och årets resultat förklaras av slutavräkning i skatteintäkter för 2021 och 2022 samt att socialnämnden erhållit fler statsbidrag än prognostiserat.

Åren 2021 och 2022 har varit ovanligt svåra år att prognostisera till följd av de många osäkerhetsfaktorer som uppstått: pandemi, krig och inflation. Skatteprognoserna har varierat kraftigt under året, vilket är en av anledningarna till avvikelsen inom kommunövergripande finansiering. För nämnderna har de många riktade statsbidragen, som dessutom i vissa fall lanserats med kort varsel och med otydliga krav på motprestationer, inneburit utmaningar både avseende budgetering och bedömning av möjlig förbrukning under året.

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet. Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas påverkas av det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. En stark soliditet innebär en ökad handlingsfrihet och en förmåga att hantera variationer i resultatutvecklingen. Hofors kommun beräknar soliditeten med samtliga tillgångar och skulder, inklusive de pensionsåtaganden som inte redovisas i balansräkningen utan som en ansvarsförbindelse.

Det egna kapitalet i **kommunkoncernen** uppgår till 281,1 mnkr och soliditeten till 26,8 procent. Då

kommunkoncernen planerar för stora investeringar under de kommande åren finns en risk att soliditeten inte kommer att förbättras, vilket kan komma att försvaga den kommunala koncernens handlingsfrihet framöver.

Kommunens mål 2023 var att soliditeten ska uppgå till minst 37 %. Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Utfallet per sista december 2023 är en soliditet på 37,2 % och soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgår till 5,3 %.

Att soliditeten ökat förklaras av ökade anläggningstillgångar och ökade likvida medel, kombinerat med högre resultat. De framtida investeringarna är omfattande vilket kan innebära att soliditeten kan komma att försämrans under kommande år.

Likviditet

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet. Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

Per sista december 2023 redovisar kommunen likvida medel på 79,9 mnkr. Det är en ökning med 8,1 mnkr. jämfört med utgången av 2022. Kassalikviditeten uppgår till 137,3 %.

Inom koncernen redovisar man en kassalikviditet på 96,1 % och likvida medel uppgår till 118,5 mnkr.

Borgensåtaganden

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. Kommunens borgensåtagande per sista december är 416,7 mnkr.

75% av borgensåtagande avser Hoforshus AB, 24% avser Hofors vatten och 1% Hofors Elverk.

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i det fall verksamheten skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till borgenärerna.

Överblick över de kommunövergripande målen samt måluppfyllelse

Sammanfattande bedömning och analys av kommunövergripande mål

Vid en genomgång av måluppfyllelsen under 2023 kan konstateras att kommunen, med tanke på rådande omvärldspåverkan såsom ett återhämtande från pandemi, krig och ökad inflation ändå kunnat prestera bra på flertalet områden.

Dock finns ett område som inte kan ges helt godkänt och det gäller "god ekonomisk hushållning". Kommunen klarade under 2022 att återställa det underskott som kommunen dragits med under några år men med avsaknaden av buffertar så har inte verksamheterna klarat att hålla sig inom sina ekonomiska ramar 2023 med de kostnadsökningar som varit. Kommunen har beslutat om, och deltagit under året i, ett projekt på SKR som ska tydliggöra innehållet i de ekonomiska ramarna för de olika verksamheterna. Det är oerhört viktigt att fortsätta arbetet för att uppnå målet "God ekonomisk hushållning".

I övrigt har kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden kunnat genomföra många av de planerade åtgärderna för att nå uppsatta mål. Vidare behöver verksamheterna utveckla arbetet med arbetsgivarvarumärket, miljöarbetet och medborgarnas delaktighet.

Det finns svårigheter att göra korrekta bedömningar av måluppfyllelsen då målen ej är kvantifierbara med tydliga mått.

Främja ett positivt företagsklimat

Främja ett positivt företagsklimat

Kommentar

Arbetet med kommunens nya översiktsplan fortgår och är ett otroligt viktigt underlag för kommunens långsiktiga utveckling. Utvecklingen av Böle industriområde fortgår och en revidering av dagvattenutredningen för området har färdigställts. Under året har en tät dialog skett med Svenska Kraftnät gällande dragningen av det så kallade Ockelbopaketet förbi Hofors. Den förväntade dragningen möjliggör en första etapp av utvecklingsområdet E16 väst. Kommunchef och kommunstyrelsen ordförande besöker kontinuerligt kommunens företag.

Genom att arbetsmarknads handläggarna och försörjningsstöd slogs ihop och har kontinuerliga träffar med arbetsförmedlingen har vi en bättre samverkan i det dagliga arbetet och klienter blir fortare självförsörjande och självständiga i sina liv.

Hofors förskolor och skolor erbjuder barnomsorg och utbildning med god kvalitet och anpassade öppettider för att attrahera företag och kommuninvånare att etablera, verka och bo i kommunen.

Hög målpuppfyllelse och höga resultat säkerställer såväl kompetensförsörjning som utveckling av människor, samhälle, företag, näringsliv. Entreprenörskap ska, enligt regeringens nationella strategi, skolans nationella uppdrag och Hofors kommuns framtidsstrategi, löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet. Hofors kommun och BUN är medlemmar i ett flertal nätverk för att verka i mötes forum med det omgivande samhället, föreningslivet och näringslivet. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Skapa förutsättningar för företag att etablera/expandera i kommunen (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att främja ett positivt företagsklimat (Barn- och utbildningsnämnden)
	En god samverkan internt och externt för att få människor i sysselsättning (Socialnämnden)

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Kommentar

Under våren har en kommunövergripande trygghetsundersökning med ca 300 svarande genomförts. Denna undersökning har sedan sammanställts och analyserats. Analysen ligger till grund för handlingsplanen för det brottsförebyggande arbetet. Den enskilt mest efterfrågade insatsen är ökad belysning i kommunen. Under hösten var Hofors kommuns nya översiktsplan på granskning där medborgare gavs tillfälle att ge sina inspel. Kommuninvånarna har fortsatt möjlighet att lämna medborgarförslag. Under året har det genomförts en medborgardialog tillsammans med polisen för ett säkrare och tryggare Hofors.

Verksamheterna inom socialnämnden deltar i nationella brukarundersökningar, utöver det genomförs egna brukarundersökningar. Resultatet går igenom och åtgärder vidtas för att möta brukarnas behov. Samtliga brukare ska ha en upprättad genomförandeplan som följs upp och revideras enligt framtagna rutiner. Vård- och omvårdnadsutvecklare är anställd för att utveckla verksamheten och höja kvaliteten för brukare och anställda.

Förskolan, anpassade grundskolan och grundskolan arbetar med aktiva och främjande åtgärder för att säkerställa en trygg, lärorik och lustfylld vardag för varje barn och elev. Arbetet sker systematiskt genom en cyklisk process av kartläggning, insatser, uppföljning och utvärdering utifrån den kommungemensam mallen Plan mot kränkande behandling. Det digitala systemstödet DF Respons har kvalitetssäkrat hela processen med anmälan till huvudman. Förskolans kompetensutvecklingsinsatser har varit Förskola för alla barn som fokuserat på specialpedagogik i förskolan, NPF-fortbildning och inkluderande och tillgängliga lärmiljöer. Denna satsning är ett led som krockar i BUN:s kompetensutveckling för alla skolformer. Syftet är att bredda och fördjupa personalens kompetens för att möjliggöra en god och inkluderande utbildning som lägger en god grund för ett fortsatt livslångt lärande. Grundskolan genomför med verktyget Vocean under oktober återkommande trygghetsenkäter i alla årskurser för att analysera nuläge och planera åtgärder. I grundskolan har andel behörig personal samt fler behöriga speciallärare höjt kvaliteten och resultat i åk 6. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommuninvånarna ska ges möjligheter till delaktighet och inflytande (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden bidrar till ett tryggt och utvecklande liv som främjar ett livslångt lärande för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter sätter människan och brukarens behov i centrum (Socialnämnden)

Fokusområden: Hållbar utveckling

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

Kommentar

Kommunstyrelsen har inte klarat att nå en budget i balans under 2023 trots en rad åtgärder. Många av åtgärderna har endast haft en delårseffekt på grund av avtals- och uppsägningstider.

Mall har tagits fram för ekonomisk uppföljning varje månad. Gemensamma genomgångar i respektive ledningsgrupp. Budget och ekonomi är med på dagordning på arbetsplatsträffar. Ekonomichef har tagit fram ett underlag som ska användas för att förklara budget och ekonomi för medarbetarna. Arbetet pågår men vi lyckas inte hålla en budget i balans. Bemanning anpassas efter verksamhetens behov. Då vårdtyngden varit hög och antalet komplexa ärenden ökar har det krävts extra personalresurser vilket leder till att budget för personal har överskridits.

BUN har god ekonomisk medvetenhet och arbetar aktivt med ekonomisk uppföljning och budget på flera nivåer. Utbildningen organiseras efter beslutade nyckeltal. 2023 har präglats av budgetanpassningar med uppsägningar, vakanshållande av tjänster, återhållsamhet vid nyrekrytering och kostnadsmedvetenhet vid inköp och kompetensutveckling. 2023 har präglats av hög inflation och ökade PO-kostnader. Till detta kommer inflyttade elever med extraordinära stödbehov (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommunstyrelsen ska använda organisationen, medarbetares arbetsinsatser och övriga resurser effektivt inom given ram (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden tar ansvar för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser (Barn- och utbildningsnämnden)
	Att effektivisera och förbättra arbetssätt med brukaren i fokus (Socialnämnden)

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Kommentar

Hofors kommun har fortsatt en stark föreningsverksamhet och det erbjuds ett rikt kultur- och fritidsutbud. Kommunstyrelsen har genom dialogmodellen enskilda möten med föreningar i kommunen. Hofors kommun har haft samrådsmöten med pensionärsrådet, tillgänglighetsrådet och den sverigefinska minoriteten.

Ständigt pågående arbete med individens behov i centrum, där personalen utgår från den enskilde individens behov av stöd och service. Förebyggande hemtandvård har startats upp. Folktandvården finansierar projektet där undersköterskor utför den förebyggande hemtandvården på respektive särskilda boende samt i personens hem inom hemtjänsten. En gång per år kommer en trailer till respektive särskilda boende där en tandvårdsbedömning och åtgärder genomförs. Detta minskar resande för våra brukare samt minskar tiden för ledsagning till klinik. Projektet har fallit väldigt väl ut och uppskattas av både individerna och personalen. Kostnader för ledsagning till tandvården har minskat. Arbetsmarknads handläggare och Haga trädgårdar samarbetar med grön rehab för att få personer i sysselsättning. På LSS serviceboende har man under året infört ett digitalt hjälpmedel som heter "Boet" som skapar möjligheten för individen att påverka när och hur insatser i boende ska utföras.

Förskola Barnens vistelsetider sträcker sig över hela dagen och för deras välmående krävs en väl avvägd balans av omsorg och undervisning. Måltiden är en viktig del av dagen där barnen kan ges möjlighet till goda samtal om allt från maten i sig till att samtala om varje barns funderingar och tankar i stort. Barnen vistas utomhus varje dag och undervisningen fokuserar på både rörelse och aktivitet samt ger tillfällen till vila och återhämtning. Dock finns ett stort behov vid flera förskolor av att underhålla samt utveckla förskolans lärmiljöer både inomhus och utomhus för att möta behovet av både vila, återhämtning och rörelse för en bättre målpuppfyllelse.

Grundskola Att värna alla elevers fysiska och psykiska hälsa ingår i skolans uppdrag. Ett ständigt närvarande elevhälsoarbete främjar de ungas mående Genomförda hälsosamtal Läsåret 2022/2023. Organiserade Rastaktiviteter Organiserade fysiska aktiviteter och rastaktiviteter är ett naturligt inslag under skoldagen. Skolorna har olika förutsättningar med skol-skog, skidspår, skridskobanor, tillgång till simhall etc men alla elever erbjuds möjlighet till fysisk aktivitet. Vid flera skolor finns socialpedagoger för att arbeta främjande och förebyggande med elevernas psykiska hälsa.

Anpassad grundskola För att ytterligare kunna bejaka förutsättningarna till en god samt jämlik hälsa har anpassad grundskola skolsköterska och samtalskurator kopplad till verksamheten. Möten mellan tjänstemän i Region Gävleborg, chef för Centrala Elevhälsan och biträdande rektor skapar ökade förutsättningar för utbyte av information och samarbete kring elevernas fysiska och psykiska folkhälsa. Skolläkaren vid Centrala Elevhälsan har under året börjat med att bjuda in vårdnadshavare och elev till fördjupade hälsosamtal med fokus på välmående och utveckling som ett led i förebyggande arbetet med god hälsa.

SFI genomför kontinuerligt lektionsrelaterade aktiviteter genom att ges uppdrag som innebär exempelvis promenad med olika uppgifter och uppdrag. Utifrån årstid planeras schemabrytande aktiviteter som svamplockning, besök på återvinningen, prova på längdskidor, åka skridskor, gå en längre promenad med grillning och info om allemansrätten, kubbspel, minigolf etc. När möjlighet ges så får SFI-eleverna ta med sig de egna barnen på dessa aktiviteter. Hofors kommun har också beviljats medel från Länsstyrelsen för integrationsprojektet Hälsa för alla tillsammans med SISU. Syftet är att få fler utrikesfödda att komma i kontakt med föreningslivet. På yrkesvux ingår kurserna Människors miljöer, Aktivitetsledarskap och Naturguidning med områden som berör folkhälsoperspektivet. Elevhälsa och stöd Elevhälsans personal arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande. Insatserna sker på organisationsnivå, gruppnivå och

individnivå. I det hälsofrämjande arbetet ingår bland annat hälsobesök, värdegrundsarbete och olika kompetensutvecklingsinsatser. Det finns inslag i samhällsutvecklingen, exempelvis otrygghet, ekonomi, världsläget, utanförskap och psykisk ohälsa, vilket många gånger kräver extra insatser i skolan, ofta i samverkan med socialtjänst och region. Samverkan mellan de olika aktörerna runt barn och elever har utvecklats positivt under 2023. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun är en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. (Kommunstyrelsen)
	Möjlighet till en rik fritid skapas genom samverkan med föreningslivet och civilsamhället. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden skapar förutsättningar för en god och jämlik folkhälsa både fysiskt och psykiskt (Barn- och utbildningsnämnden)
	Barn- och utbildningsnämnden säkerställer en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Ge brukaren förutsättningar, genom förebyggande insatser, att hantera sin vardag och kunna bibehålla och utveckla sina förmågor (Socialnämnden)

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Kommentar

Hofors kommun ställer regelbundet krav på att upphandlade leverantörer kring social hållbarhet och miljömässiga aspekter utifrån de rekommendationer som finns beroende på avtalsområde. Viktig förutsättning i utvecklingen av detta område är vårt nära samarbete med Sandvikens kommun. Under året kan nämnas livsmedelsupphandlingen där omfattande miljö- och klimatkrav har ställts.

Digitalt arbetet fortsätter vilket resulterar i färre resor. Verksamheterna präglas av miljötänk, det finns källsortering i alla verksamheter. Projektet med förebyggande hemtandvård har minskat resor till och från tandvården. Verksamheterna har kunnat avveckla några bilar. I hemtjänsten beslutades det i slutet av året att några bilar kommer att ersättas med elcyklar.

Barn- och utbildningsnämndens arbete med resurseffektivitet och kretsloppstänkande ingår i skolans uppdrag och är en del av kommunens Agenda 2030 arbete. Förskolan har handlingsplaner för med att utforma en giftfri förskola och projekten med Hållbar utveckling, Grön Flagg och Hållbar utveckling. Det finns en god upparbetad samverkan med Gästrike Återvinning för att undervisa barnen i kretsloppstänkande och källsortering. Grundskolan och gymnasiet har, trots utmaningar med skolornas fysiska miljö, pågående undervisning där begrepp som hållbarhet och återvinning och återbruk är ständigt närvarande. Det finns ett stort engagemang bland elever för dessa frågor. Genom att koppla lärplattformarnas närvarorapportering direkt till Måltidsservice har överproduktionen av mat minskat under 2023. Detta är särskilt värdefullt när det gäller specialkosten. Samtidigt har Måltidsservice introducerat s.k. klimat-lådor. Klimat-lådor tar tillvara överbliven mat som i stället för att kastas kan köpas av medarbetare i Hofors kommun. BUN ser mycket positiv på denna utveckling som har ett värde också för personalen. Införandet av flera digitala system och e-tjänster har, förutom att kvalitetssäkra processerna, minskat behovet av analoga system med utskrifter och pappersdokument. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun ska ställa krav på miljömässiga och socialhållbarhet vid upphandlingar. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämndens miljöarbete stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande (Barn- och utbildningsnämnden)
	Verksamheternas arbete ska präglas av ett miljötankande (Socialnämnden)

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den föreskrivna regleringen av det negativa resultatet (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)). Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger. Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

2023 års resultat innan balanskravsjusteringar uppgår till -12 mnkr.

Årets resultat efter justeringar, uppgår till -12,1 mnkr. Kommunen har möjlighet att använda de medel som finns avsatta i RUR, 2,5 mnkr, för att minska det negativa resultatet som ska återställas inom tre år.

I mnkr	Balanskravsutredning	2023	2022	2021	2020
	Åretsresultat enligt resultaträkningen	-12	21,1	3,2	15,2
-	Samtliga realisationsvinster	-0,1	0	0	0
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
-/+	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
	Åretsresultat efter balanskravsjusteringar	-12,1	21,1	3,2	15,2
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-2,5	0	0
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	2,5	0	0	0
	Årets balanskravsresultat	-9,6	18,6	3,2	15,2

Balanskravsutredning ackumulerat underskott, Prognos	2023	2024	2025	2026
IB ackumulerat negativt resultat	0	-12,1	-5,1	0
Årets resultat	-12,1	7,0	7,0	14,0
Synnerliga skäl att inte återställa	0	0	0	0
UB ackumulerat negativt resultat att återställa inom tre år	-12,1	-5,1	1,9	14,0

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga händelser

Hofors kommun är en arbetsgivare med personalintensiva verksamheter där personalen har skiftande yrkesroller och arbetsuppgifter. Demografin innebär att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler. För att möta kompetensutmaningen är det viktigt med ett förändringsbenäget synsätt och ett kvalitetsmedvetande hos kommunens personal, vilket ställer krav på såväl arbetsmiljö, rekrytering och utbildningsmöjligheter.

Delprojektet Central bemanningsenhet och hållbar arbetstidsförläggning pågår, och förberedelser för implementering av bemanningsenheten 2024 fortgår. Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver kommunen använda resurserna effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet m.m.

Under februari genomfördes en medarbetarenkät. I den deltog samtliga medarbetare. Frågeområdena i enkäten utgår från Hållbart medarbetarengagemang (HME) och omfattar motivation, ledarskap och styrning. Medarbetarenkäten är kommunens organisatoriska och sociala skyddsrand och en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att mäta medarbetarnas engagemang och uppfattning i olika frågor för att kunna utveckla Hofors kommun till att bli en ännu bättre arbetsplats.

Hofors kommun vill vara attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet till professionell och personlig utveckling. Det är viktigt att rekrytera rätt person till rätt plats och att kompetensutveckla befintliga medarbetare. Kommunen måste fortsätta utveckla arbetsmiljön där friskfaktorer är en del att jobba vidare med, kommunen måste även fortsätta utveckla samverkansformer tillsammans med verksamheterna samt jobba vidare med att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen.

Hofors kommun står likhet med andra offentliga arbetsgivare inför stora utmaningar med att säkra kompetensförsörjningen i organisationen. Strategisk kompetensförsörjning utgår från organisationens mål och handlar om att säkerställa rätt kompetens, i rätt tid, på rätt plats. Genom ett strategiskt och strukturerat arbete med kompetensförsörjning skapas förutsättningar för att säkerställa att Hofors kommun har den kompetens som krävs för att uppnå kommunmålen och kommunens uppdrag gentemot medborgarna. För att säkra upp att kommunen klarar sitt samhällsuppdrag nu och i framtiden har ett arbete med att ta fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategi påbörjats under 2023. I arbetet ingår analys av nuläget, utmaningar, kommande kompetensbehov, samt framtagandet av en plan för vilka åtgärder/aktiviteter som ska vidtas för att säkra kompetensen på kort och lång sikt. Arbetet med kompetensförsörjning fortsätter under hela 2024.

Under 2023 genomfördes Framtida ledare, vilket är ett utvecklingsprogram där idén är att hitta framtida ledare bland dagens medarbetare, som har chef- och ledaregenskaper, och rusta dem för kommande kommunala uppdrag. Det genomfördes i samarbete med länets kommuner.

Jubileumsfesten för 2022 års pensionärer och de som arbetat 25 år genomfördes i februari 2023.

Under våren 2023 genomfördes arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud.

Personalstatistik

Medelålder	Totalt,			Kvinnor			Män		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	46	47	46	46	47	46	46	45	43

Medelåldern inom kommunen är 46 år. Det är betydligt fler kvinnor än män anställda i kommunen. Åldersfördelningen mellan kvinnorna och männen är relativt jämnt fördelad.

Tillsvidare anställda	Totalt			Kvinnor			Män		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Antal	904	895	868	736	748	727	168	147	141
Omräknade heltider	877,95	869,77	841,81	738,02	724,93	703,36	139,01	144,84	138,44

Det totala antalet anställda har minskat i förhållande till tidigare år. Det är betydligt fler kvinnor än män anställda i kommunen. Minskningen beror delvis på att vissa tjänster inte har återbesatts vid pensionsavgångar samt vid avslut som har skett med egen begäran. En annan orsak är att omorganisationer har skett under året som har lett till uppsägningar på grund av arbetsbrist och därav en minskning av antalet tillsvidareanställda.

Antalet uppsägningar med egen begäran var för 2023 något lägre än för 2022.

Verksamhet	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Barn och utbildning	7	6	11	9	10	11	11	5	9	10
SOC	7	6	8	9	13	16	10	17	16	12
KS	4	5	5	6	5	4	1	4	1	2
Total	18	17	24	24	28	31	22	26	26	24

Avseende pensionsavgångar kommer andelen som går i pension öka något under 2024 öka jämförelsevis med 2023. Därefter kommer förmodligen en trolig minskning ske till år 2025. Största befattningsgrupperna som uppnår pensionsålder återfinns inom SOC verksamheter. Pensionsavgångarna är beräknat på pensionsålderns 65 år. Utifrån att flertalet medarbetare väljer att arbeta längre än 65 år i dagens arbetsliv är siffrorna en preliminär prognos.

Antal tillsvidareanställda per åldersgrupp*	Totalt			Kvinnor			Män		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
-29 år	109	85	91	85	63	65	24	22	26
30–39 år	193	203	217	153	169	180	40	34	37
40–49 år	215	189	182	159	159	155	56	30	27
50–59 år	260	260	252	231	225	221	29	35	31
60-år	127	158	126	108	132	106	19	26	20
Totalt	904	895	868	736	748	727	168	147	141

En relativt stor andel av kommunens medarbetare återfinns i åldersgruppen 50–59 år, vilket måste beaktas i det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet. Senaste året har antalet anställda i åldersgruppen 30–39 år ökat, vilket leder till en marginell minskning av medelåldern.

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad	Totalt			Kvinnor			Män		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Sysselsättningsgrad i %	96	97	97	96	96	97	98	98	98

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är oförändrad för män och har ökat för kvinnorna med 1%. Den totala sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda är 97%.

Implementering av heltid som norm skedde för några år sedan, vilket innebär att samtliga medarbetare ska ha erbjudits heltidstjänster. Majoriteten av alla nyanställningar sker i dagläget på heltid och flertalet verksamheter har gett befintliga medarbetarna möjlighet att välja heltid.

Övertid

I mnkr	2021	2022	2023
Övertid belopp	3,6	4,4	2,9

Övertidskostnaderna i kommunen har minskat i förhållande till tidigare år.

Sjukfrånvaro

Antal dgr	Totalt			Kvinnor			Män		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Dag 1	2 666	2 882	2 444	2 325	2 517	2 084	341	365	360
Sjukfrånvaro 2 – 14 dgr	10 308	10 874	8 491	9 025	9 632	7 482	1 283	1 242	1 009
Sjukfrånvaro 15–90 dgr	6 239	7 846	6 995	5 599	7 393	6 542	640	453	453
Sjukfrånvaro dag 91–180	2 833	3 664	4 330	2 706	3 617	4 116	127	47	214
Sjukfrånvaro dag 181–365	3 262	3 186	4 625	3 179	3 186	4 547	83	0	78
Sjukfrånvaro dag 366-	4 634	5 478	5 348	4 067	5 113	5 228	567	365	120
Totalt antal dagar	29 942	33 930	32 233	26 901	31 458	29 999	3 041	2 472	2 234
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dgr	27,08	30,71	37,78	28,79	33,08	40,3	18,21	9,19	11,47
Sjukfrånvaro per åldersintervall									
<29 år	7,09	7,19	9,86	7,47	9,11	12,02	6,24	5,14	4,57
30–49 år	7,19	8,37	8,41	8,10	10,06	9,32	4,01	4,08	4,21
50->år	8,14	9,19	8,93	8,37	9,84	9,76	7,10	4,58	4,1
Total % sjukfrånvaro	7,57	8,58	8,74	8,13	9,5	9,85	5,58	4,1	8,84

Frisktalet var för 2023 lägre än tidigare år. Kommuns verksamheter hade för år 2023 en sjukfrånvaro på 8,74% procent vilket är 0,23 procent högre än för 2022. Den kortare sjukfrånvaron (14 dagar) har dock minskat mot tidigare år samt även för frånvarospännet 15–90, från dag 91 har en ökning skett mot tidigare år.

Kommunens sjukfrånvaro ligger något högre för årets tre första månader, en topp syns även i november än övriga månader.

Sjukfrånvaron ökade marginellt för kvinnor och minskade något för männen.

Sjukfrånvaron skiljer sig mycket mellan verksamheterna. KS verksamheter och BUN har en lägre sjukfrånvaro med 6,69%. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män i dessa verksamheter. Den stora utmaningen är för SOC verksamheter där sjukfrånvaron är 10,59%. Kvinnor har även här en högre sjukfrånvaro än män i dessa verksamheter. För de relativt sett få medarbetare som har möjlighet att jobba på distans påverkas sjukfrånvaron nedåt, sannolikt genom att vara sjuknärvarande i hemmet. Strukturen för Hofors kommuns sjukfrånvaro följer det nationella mönstret med högst sjukfrånvaro i verksamhetsområden inom SOC verksamheter.

2.9 Förväntad utveckling

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin, men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. 2023 har Sverige gått in i en lågkonjunktur med negativ tillväxt, minskad efterfrågan på arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. Inflationen, som är den högsta på 30 år, leder till successivt ökande livsmedels- och byggkostnader samt fortsatt höga energi- och drivmedelspriser till följd av utbudsstörningar. Inflationen leder också till kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner. För att dämpa inflationsutvecklingen parerar centralbanker världen över med höjda räntor, vilket gör att även räntekostnaderna ökar. Under 2023 har inflationen börjat falla tillbaka, bland annat tack vare sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser. Hushåll, företag och kommunsektorn kommer att få leva med en varaktigt högre prisnivå och högre räntor än vad som gällde före inflations- och räntechocken. Konsekvenserna för samhällsekonomin lär alltså bestå en lång tid efter att den höga inflationen lagt sig. Svensk konjunktur antas bli svag även 2024 och först 2025 är nästa konjunkturuppgång på plats. SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) kalkyler visar också på en kraftig förbättring av kommunernas resultat för 2025. Den förbättringen bygger dock på antagandet att pensionskostnaderna minskar rejält. Det förutsätter i sin tur att KPI-inflationen i juni 2024 är väldigt låg. Inflationen förväntas som sagt sjunka, men under rådande omständigheter är det givetvis oerhört svårt att bedöma hur hög den kommer att vara just då.

Kalkylerna för 2025 och framåt är med andra ord mycket osäkra. I nominella tal ökar det kommunala skatteunderlaget i normal takt under de kommande åren. Skatteintäkternas värde urholkas dock av de stora pris- och löneökningarna. Indirekta effekter av den höga inflationen bidrar också till urholkningen, tydligast genom kostnaderna för de kommunala avtalspensionerna. Ett annat exempel är kommunernas kostnader för ekonomiskt bistånd. De ökar nu kraftigt till följd av att riksnormen för försörjningsstöd höjts med 8,6 procent mellan 2022 och 2023. Den reala skatteunderlagstillväxten är alltså svag (den till och med minskar 2023) och medför minskad köpkraft för sektorn. Man får gå långt tillbaka i tiden för att hitta motsvarande utveckling. De negativa konjunkturutsikterna och den höga inflationen har kommit snabbt och ger ett bekymmersamt läge i de flesta kommuner. Efter flera år med starka resultat behöver kommunsektorn nu hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som den långsiktiga demografiska utmaningen finns kvar i botten. På många håll är det också svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens och den utmaningen blir dessutom väsentligt större kommande år.

Kommunsektorns totala investeringsvolym har minskat de två senaste åren, sannolikt mycket på grund av att pandemin och dess efterdyningar har medfört utmaningar för kommunerna att genomföra planerade investeringar. Det underliggande investeringsbehovet kopplat till bland annat tillväxt, demografi samt underhåll och renovering är dock fortsatt stort. SKR antar dock att många kommuner nu kommer att prioritera mer bland sina investeringar så att antalet projekt som genomförs blir lägre än planerat för såväl 2023 som 2024. Av den anledningen bedöms de ökade byggkostnaderna och högre räntorna inte få någon större påverkan på kommunernas investeringsutgifter totalt sett. I likhet med kommunsverige i stort förväntas också Hofors kommun genomföra omfattande investeringar under ett antal år framåt. Ett exempel är byggandet av nytt äldreboende på Västerhöjden. Kommunen kommer också att behöva göra investeringar i de olika idrottshallarna som har stora renoveringsbehov.

Det är viktigt att Hofors kommun jobbar med en ekonomi i balans för att kunna parera svängningar i konjunkturer och andra påverkansfaktorer samt att ge utrymme för prioriteringar och satsningar framåt.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	325,2	341,2	142,7	146,9
Verksamhetens kostnader	3	-963,3	-925,7	-838,2	-795,3
Avskrivningar	4	-51,0	-58,6	-17,4	-19,5
Verksamhetens nettokostnader		-689,1	-643,1	-712,9	-667,9
Skatteintäkter	5	518,2	499	518,2	499
Generella statsbidrag och utjämning	6	177,3	176,9	177,3	176,9
Verksamhetens resultat		6,3	32,8	-17,5	8,0
Finansiella intäkter	7	8,7	2,1	16,5	14,4
Finansiella kostnader	8	-8,9	5,8	-11,0	-1,3
Resultat efter finansiella poster		6,2	40,7	-12,0	21,1
Extraordinära poster					
Resultat		6,2	40,7	-12,0	21,1

3.2 Balansräkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	4,0	5,3	4,0	5,3
Materiella anläggningstillgångar		775,5	760,9	168,0	168,6
-mark, byggnader, publika- och tekniska anläggningar	10	552,5	468,4	111,5	113,7
-maskiner och inventarier	11	133,1	225,4	31,0	38,8
-övriga materiella anläggningstillgångar	12	89,9	67,0	25,5	16,0
Finansiella anläggningstillgångar	13	9,5	5,8	88,8	87,9
Summa anläggningstillgångar		789,0	772,0	260,8	261,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	14	5,7	3,5	0,0	0,0
Fordringar	15	134,5	128,0	72,0	80,4
Kassa och bank	16	118,5	121,2	79,9	71,8
Summa omsättningstillgångar		258,7	252,7	151,9	152,2
Summa tillgångar		1 047,7	1 024,7	412,7	414,0
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	17				
Årets resultat		6,2	38,2	-12	18,6
Resultatutjämningsreserv		0,0	2,5	0,0	2,5
Övrigt eget kapital		274,9	240,8	165,5	144,4
Summa eget kapital		281,1	281,5	153,5	165,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	76,1	62,7	75,9	62,5
Andra avsättningar	19	23,1	20,5	0,5	0,5
Summa avsättningar		99,2	83,2	76,4	63,0
Skulder					
Långfristiga skulder	20, 24	404,1	428,0	72,2	73,2
Kortfristiga skulder	21	263,3	232,0	110,6	112,3
Summa skulder		667,4	660,0	182,8	185,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 047,7	1 024,7	412,7	414,0

Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	22	131,6	130,8	131,6	130,8
Övriga ansvarsförbindelser	23	416,7	429,2	416,7	429,2

3.3 Kassaflödesanalys

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		6,2	40,7	-12	21,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster	25	61,0	28,4	30,8	21,3
Övriga likviditetspåverkande poster					
Poster som redovisas i annan sektion					
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		67,2	69,1	18,8	42,4
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-6,5	-48,5	8,4	-13,7
Ökning/minskning förråd och varulager		-2,2	0,3	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		31,3	22,0	-1,7	0,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		22,6	42,9	6,7	29,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,2	0,3	-0,2	0,0
Försäljning av immateriella tillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-63,3	-59,6	-15,4	-31,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,1	4,2	0,1	0,7
Investering i kommunkoncernföretag					
Försäljning av kommunkoncernföretag					
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-3,7	-1	-0,9	-5,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar					
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-67,1	-56,1	-16,4	-36,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån			7,3	0,5	7,3
Amortering av låneskulder		-23,9	-21,8	0,0	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-1,5	-3,0	-1,5	-3,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-25,4	-17,5	-1,0	4,3
Årets kassaflöde		-2,7	-30,7	8,1	-3,3
Likvida medel vid årets början		121,2	151,9	71,8	75,1
Likvida medel vid årets slut		118,5	121,2	79,9	71,8

4 Noter

Noterna beskriver kommunens redovisningsprinciper samt att de i detalj förklarar poster från de finansiella rapporterna. Redovisningsprinciperna har inte förändrats sedan den senaste upprättade årsredovisningen.

Not 1 Redovisningsprinciper

Regelverk

Hofors kommun har upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

En systemdokumentation har påbörjats som ska uppfylla kravet om systemdokumentation och behandlingshistorik enligt LKBR 3 kap 11§. Dokumentet är ännu inte helt färdigställt men det finns tillgängligt för granskning. Arbetet med att färdigställa dokumentet kommer att fortgå löpande och planeras vara klart i samband med årsredovisningen 2024.

När det gäller komponentavskrivning följer kommunen inte de gällande rekommendationer som finns vad det gäller äldre investeringar före 2023. Från 2023 och framåt har komponentindelning tillämpats på anläggningar där det är relevant.

Sammanställd redovisning

Enligt RKR R16 ska de sammanställda räkenskaperna för den kommunala koncernens räkenskaper ställas upp jämte kommunens och jämföras med föregående års siffror. Samma räkenskapschema som kommunen använder ska tillämpas även för koncernen. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att moderbolagets bokförda värden på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Koncerninterna transaktioner såsom intäkter och kostnader, fordringar och skulder elimineras i sin helhet. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i eller ett betydande inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning avseende ägarandel. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur under avsnittet "Den kommunala koncernen" i förvaltningsberättelsen.

Kommunen gör en sammanställd redovisning en gång per år i samband med årsbokslutet.

Jämförelsestörande poster

Enligt RKR R11 är en jämförelsestörandepost händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. När jämförelsestörande poster förekommer ska de lämnas i not i resultaträkningen.

Under 2023 har det inte förekommit några poster som anses vara jämförelsestörande.

Intäkter

Intäkter bokförs i enlighet med rekommendation RKR R2. Vilket betyder att intäkter ska redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som medför transaktionen kommer att tillfalla kommunen.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos (2023-12-28) i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknande nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Anskaffningsvärdet skrivs av månadsvis efter bedömd ekonomisk livslängd. Detta innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader och anläggningar 10–50 år
- Idrottsanläggning, utrustning 10–20 år
- Maskiner och inventarier 3–25 år
- Immateriella anläggningstillgångar 3–5 år

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Osäkra fordringar

Kommunen arbetar utifrån en rutin som upprättades 2020 gällande nedskrivning av osäkra kundfordringar. I samband med delårs- och årsbokslut görs en värdering av fordringarna och en eventuell nedskrivning. Bokföringsmässig nedskrivning innebär inte att kommunen avstår från att bevaka fordran.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp (2023: 26 250 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Investeringsbidrag tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetald intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivning innebär att kommunens materiella anläggningstillgångar ska delas in i komponenter efter livslängd eftersom avskrivningarna ska spegla tillgångarnas värde.

Pensioner och avsättningar

Kostnader för pensioner består av utbetalning av tjänstepension till före detta anställda, utbetalning av individuell pensionsavgift för anställda samt avsättning till framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner från och med 1998. Därutöver tillkommer kostnad för särskild löneskatt på samtliga pensionskostnader. Förändring av pensionsrätter intjänade till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den så kallade blandmodellen.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar är förpliktelser som görs enligt försiktighetsprincipen och behandlas i RKR R9. Hofors kommun redovisar i balansräkningen avsättningar för pensioner och framtida deponier.

Enligt LKBR 7 kap.11§ ska avsättningarna motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Leasing- och hyresavtal

Från och med 2021 redovisar kommunen finansiella leasing i enlighet med RKR R5, där finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. När det gäller hyresavtal hyr Hofors kommun ca 90% av verksamhetsfastigheter som ägs av Hoforshus-dotterbolag vilket åskådliggörs i koncernredovisningens resultat- och balansräkning samt noter i samband med årsredovisningen.

Kommunen gör avsteg från LKBR vad det gäller att ta upp hyresavtal enligt finansiell leasing.

Upplupna löner

Löner som betalas ut i januari månad men som avser december har bokats som en kostnad på december månad. Lönerna har beräknats genom ett snitt från föregående år med en uppräkningsfaktor på 2,5 %.

De löneslag som påverkats av detta är ersättningar för OB, timlöner, PAN, jour, fyllnadstid samt enkel respektive kvalificerad övertid.

Driftredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension, samt försäkringar. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 44,53 % av lönekostnaden.

Kostnader för IT debiteras internt till varje enhet utifrån antal datorer som nyttjas. Kostnader för kost respektive städ debiteras internt till varje enhet utifrån antal portioner samt storlek på lokal. Gemensam central administration som kansli, ekonomi och personal fördelas inte ut som en kostnad på respektive nämnd.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	10,8	10,7	10,8	10,7
Taxor och avgifter	14,8	13,5	14,8	13,5
Hyror och Arrenden	129,6	102,2	11,9	11,7
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	100,0	87,5	100,0	87,5
Övriga bidrag	1,4	12,6	1,4	12,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3,3	21,0	3,3	2,4
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,1	0,2	0,1
Övriga verksamhetsintäkter	65,1	93,5	0,3	8,4
Summa verksamhetens intäkter	325,2	341,2	142,7	146,9

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-536,8	-526,6	-489,9	-490,3
Pensionskostnader	-64,9	-33,7	-61,9	-31,7
Lämnade bidrag	-25,5	-29,2	-25,5	-29,2
Köp av huvudverksamhet	-111,8	-105,9	-111,8	-105,9
Lokal- och markhyror	-55,7	-51,0	-55,7	-51,0
Inköp av material och varor	-155,6	-118,5	0,0	0,0
Inköp av tjänster	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	-4,5	-4,4	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-8,5	-56,4	-93,4	-87,3
Summa verksamhetens kostnader	-963,3	-925,7	-838,2	-795,4

Not 4 Avskrivningar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar immateriella tillgångar	-1,6	-1,8	-1,6	-1,8
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-34,5	-36,8	-9,2	-8,4
Avskrivningar maskiner och inventarier	-13,5	-21,4	-6,6	-9,2
Nedskrivningar	1,4	1,4	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-51,0	-58,6	-17,4	-19,4

Not 5 Skatteintäkter

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	508,3	486,5	508,3	486,5
Preliminär slutavräkning innevarande år	7,4	9,4	7,4	9,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,5	3,1	2,5	3,1
Summa skatteintäkter	518,2	499,0	518,2	499,0

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	120	112,9	120	112,9
Kostnadsutjämning	-4,8	4,3	-4,8	4,3
Regleringsbidrag	22,2	26,5	22,2	26,5
Kommunal fastighetsavgift	22,9	22,2	22,9	22,2
Bidrag för LSS-utjämning	9,7	8,1	9,7	8,1
Övriga generella bidrag från staten	7,3	2,9	7,3	2,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	177,3	176,9	177,3	176,9

Not 7 Finansiella intäkter

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	9,0	12,0
Ränteintäkter	8,7	0,0	6,4	1,3
Borgensavgifter	0,0	0,0	1,1	1,1
Övriga finansiella intäkter	0,0	2,1	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	8,7	2,1	16,5	14,4

Not 8 Finansiella kostnader

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader	-8,9	-5,7	-4,4	-0,7
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	0,0	0,0	-6,1	0,0
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-0,4	-0,5
Övriga finansiella kostnader	0,0	11,5	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-8,9	5,8	-11,0	-1,3

Not 9 Immateriella tillgångar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	16,3	16,9	16,3	16,9
Inköp	0,2	0,3	0,2	0,3
Utrangeringar	0,0	-0,9	0,0	-0,9
Överföringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Utgående anskaffningsvärde	16,6	16,3	16,6	16,3
Ingående ack. Avskrivningar	-11	-10,1	-11	-10,1
Utrangeringar	0,0	0,9	0,0	0,9
Årets avskrivningar	-1,6	-1,8	-1,6	-1,8
Utgående ack. Avskrivningar	-12,6	-11,0	-12,6	-11,0
Utgående redovisat värde	4,0	5,3	4,0	5,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	1 336,8	1 175,5	275,7	257,8
Inköp	0,7	17,9	0,0	17,9
Försäljningar	0,0	-3,6	0,0	0,0
Utrangeringar	-2,7	0,0	0,0	0,0
Överföringar	38,2	12,7	6,9	0,0
Utgående anskaffningsvärde	1 373,0	1 202,5	282,6	275,7
Ingående ack. Avskrivningar	-679,3	-567,7	-162	-153,6
Försäljningar	0,0	2,3	0,0	0,0
Utrangeringar	1,8	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-34,4	-27,6	-9,1	-8,4
Utgående ack. Avskrivningar	-711,9	-592,9	-171,1	-162,0
Ingående ack. Nedskrivningar	-107,2	-105,8	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,3	0,0	0,0
Årets nedskrivning/återföringar	-1,4	-35,6	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	-108,6	-141,1	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	552,5	468,4	111,5	113,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod	37,7 år	38,5 år	21,3 år	22,1 år

Not 11 Maskiner och inventarier

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	349,1	434,7	114,4	116,6
Inköp	1,4	5,6	0,7	5,0
Försäljningar	-0,1	-0,6	-0,1	-0,6
Utrangeringar	-10,0	-11,4	-10,0	-10,5
Överföringar	0,6	21,4	-1,9	3,9
Utgående anskaffningsvärde	341,0	449,7	103,1	114,4
Ingående ack. Avskrivning	-204,5	-214,5	-75,6	-77,1
Försäljningar	0,1	0,1	0,1	0,1
Utrangeringar	10,0	10,2	10,0	10,5
Överföringar	0,0	-1,1	0,0	-1,1
Årets avskrivningar	-13,5	-19,0	-6,6	-8,0
Utgående ack. Avskrivningar	-208,0	-224,3	-72,1	-75,6
Utgående redovisat värde	133,1	225,4	31,0	38,8
Därav finansiell leasing	9,5	9,5	9,5	9,5
Genomsnittlig nyttjandeperiod			5,8 år	8,3 år

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	67,0	30,9	16	12,0
Inköp	28,1	36,1	14,7	4,0
Överföringar	-5,2	0,0	-5,2	0,0
Utgående redovisat värde	89,9	67,0	25,5	16,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			21,3 år	22,1 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
Hofors kommunhus AB, 100%	0,0	0,0	74,8	74,8
-varav aktieägartillskott	0,0	0,0	61,9	61,9
Hofors energi AB, 40%	0,0	0,0	1,7	1,6
Hofors vatten AB,	0,0	0,0	5,0	5,0
Summa aktier i dotterbolag	0,0	0,0	81,5	81,4
Andelar i intresseföretag och föreningar				
kommunalförbundet SAM	0,4	0,0	0,4	0,4
Kommuninvest	6,2	0,0	6,2	5,2
Norrskan AB	0,1	0,0	0,1	0,1
Gästrike vatten	0,5	0,0	0,5	0,5
Summa andelar i intresseföretag och föreningar	7,2	0,0	7,2	6,2
Långfristiga fordringar				
Övriga, Samkraft AB+ Gammelstilla	2,3	5,8	0,1	0,2
Summa långfristiga fordringar	2,3	5,8	0,1	0,2
Summa finansiella tillgångar	9,5	5,8	88,8	87,9

Not 14 Förråd, lager och exploatering

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Tekniska förvaltningens förråd	5,7	3,5	0,0	0,0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	5,7	3,5	0,0	0,0

Not 15 Fordringar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	51,0	48,6	5,8	6,7
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	16,8	0,0	16,8	16,3
Kommunalskattefordringar	21,2	0,0	21,2	0,0
Övriga kortfristiga fordringar	14,1	25,9	7,1	32,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	31,4	53,5	21,1	25,3
Summa kortfristiga fordringar	134,5	128,0	72,0	80,4

Not 16 Kassa och bank

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Bank och plusgiro	118,5	121,2	79,9	71,8
Summa kassa och bank	118,5	121,2	79,9	71,8

Not 17 Eget kapital

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	281,5	350,7	165,5	144,4
- varav justering av eget kapital	-6,6	-109,9	0,0	0,0
Resultatsutjämningsreserv	0,0	2,5	0,0	2,5
Årets resultat	6,2	38,2	-12,0	18,6
Summa eget kapital	281,1	281,5	153,5	165,5

Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	62,7	60,6	62,5	60,3
Nyintjänad pension	10,1	2,5	10,1	2,5
Årets utbetalningar	-2,8	-2,5	-2,8	-2,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	6,0	1,4	6,0	1,4
Övrig post	0,1	0,7	0,1	0,7
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	76,1	62,7	75,9	62,5

Not 19 Andra avsättningar

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Avsatt för återställande av deponi	0,5	0,5	0,5	0,5
Nya avsättningar	22,6	20,0	0,0	0,0
Summa andra avsättningar	23,1	20,5	0,5	0,5

Not 20 Långfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	381,2	404,4	63,3	63,3
Långfristig leasingskuld	4,8	0,0	4,8	6,3
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,0	0,0	4,0	3,5
Övriga	14,1	23,6	0,1	0,1
Summa långfristiga skulder	404,1	428,0	72,2	73,2

Not 21 Kortfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	8,8	1,8	0,0	0,0
Leverantörsskulder	66,1	58,1	40,8	43,7
Moms och punktskatter	0,4	10,4	0,4	0,5
Personalens skatter, avgifter och avdrag	29,4	9,1	27,9	27,2
Retroaktiva löner och Ob-ersättning	4,8	0,0	4,8	5,0
Semester och övertidsskuld	32,1	0,0	28,7	28,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5,9	55,7	4,2	-1,0
Övriga kortfristiga skulder	115,8	96,9	3,8	8
Summa kortfristiga skulder	263,3	232,0	110,6	112,3

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 inkl. löneskatt	130,8	139	130,8	139
Årets utbetalningar	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11,9	3,7	11,9	3,7
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	-0,6	-1,4	-0,6	-1,4
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	131,6	130,8	131,6	130,8
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp blandskulder/avsättningar				
Visstidspension eller liknande	0,9	1,4	0,9	1,4
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp blandskulderna eller avsättningarna	0,9	1,4	0,9	1,4
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension enligt PBF	1,0	1,0	1,0	1,0
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	6,0	6,0	6,0	6,0

Not 23 Övriga ansvarsförbindelser

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Hoforshus AB	314,0	314,0	314,0	314,0
Hofors Elverk AB	5,0	10,0	5,0	10,0
Hofors Vatten AB	97,7	105,2	97,7	105,2
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	416,7	429,2	416,7	429,2

Not 24 Leasing

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier	9,5	9,5	9,5	9,5
Totala minimileaseavgifter	9,5	9,5	9,5	9,5
Nuvärde minimileaseavgifter	4,8	6,3	4,8	6,3
Därav förfall inom 1 år	2,0	0,9	2,0	0,9
Därav förfall inom 1–5 år	2,8	3,8	2,8	3,8
Därav förfall senare än 5 år	0,0	1,6	0,0	1,6
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	1,4	8,2	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,9	1,4	0,0	0,0
Därav förfall inom 1–5 år	0,5	2,9	0,0	0,0
Därav förfall senare än 5 år	0,0	3,9	0,0	0,0
Framtida leasingavgifter avser främst tomträttsavgifter.				

Not 25 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar	51	56,3	17,4	19,5
Gjorda avsättningar	5,5	2,7	13,4	1,7
Övriga ej likviditetspåverkande poster	4,5	-3,8	0,0	0,1
Summa ej likviditetspåverkande poster	61,0	55,2	30,8	21,3

Not 26 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

	Koncern		Kommun	
	2023	2022	2023	2022
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	0,1	0,0	0,1	0,2
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0,4	0,4	0,0	0,0
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,5	0,4	0,1	0,2
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	0,4	0,1	0,4	0,5
Förtroendevalda revisorer	0,1	0,0	0,1	0,0
Total kostnad för övrig revision	0,5	0,1	0,5	0,5
Total kostnad revision	1,0	0,5	0,6	0,7

5 Driftredovisning

Driftredovisning per nämnd

I mnkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Styrelse/nämnd								
Kommunfullmäktige	0,1	0,4	-4	-4,1	-3,9	-3,7	-4,0	0,1
Kommunstyrelse	57,0	48,9	-178,4	-160,9	-121,4	-112,0	-104,0	-17,4
Barn- och utbildningsnämnd	37,1	37,5	-305,9	-292,5	-268,8	-255,0	-265,2	-3,6
Socialnämnd	97,7	99,9	-396,6	-391,2	-298,9	-291,3	-284,4	-14,5
Finans	18,5	3,5	-25,7	-6,9	-7,2	-3,4	-16,7	9,5
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-67,7	-43,3	72,4	60,3	4,7	17,0		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	142,7	146,9	-838,2	-795,3	-695,5	-648,4	-674,3	-25,9

Driftredovisning per verksamhet

I mnkr Verksamhet	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Politisk verksamhet	0,1	0,4	-8,9	-8,6	-8,8	-8,2	-8,1	-0,7
Infrastruktur, skydd med mera	5,6	3,8	-51,7	-44,9	-46,1	-41,1	-41,9	-4,2
Fritid och kultur	10,5	3,6	-37,7	-30,5	-27,2	-26,9	-24,6	-2,6
Pedagogisk verksamhet	36,6	36,5	-292,9	-279,8	-256,3	-243,3	-252,9	-3,4
Vård och omsorg	82,0	75,2	-377	-360,6	-295,0	-285,4	-277,7	-17,3
Särskilt riktade insatser	16,2	25,2	-24,6	-36,1	-8,4	-10,9	-10,9	2,5
Affärsverksamhet	10,3	0,1	-0,9	-0,4	9,4	-0,3	-0,4	9,8
Gemensamma verksamheter	49,1	45,4	-116,9	-94,7	-67,8	-49,3	-57,8	-10,0
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-67,7	-43,3	72,4	60,3	4,7	17,0		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	142,7	146,9	-838,2	-795,3	-695,5	-648,4	-674,3	-25,9

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar vid årets slut ett överskott om 0,1 mnkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar vid årets slut ett budgetunderskott om 17,4 mnkr.

Ekonomi i stort har påverkats mycket av läget i omvärlden med stigande priser på de flesta varor och tjänster, framför allt på kostnader för livsmedel och energi. Kostnadsläget har påverkat flertalet av kommunstyrelsens verksamheter.

De stora avvikelserna finns inom:

Kultur- och fritidsenheten där kostnader för personal och energi varit högre än budgeterat.

Städ- och måltidsservice där en organisationsförändring för att optimera bemanningen på sikt har lett till budgetunderskott för året, ökade kostnader för förbrukningsmaterial, råvaror, samt ökade kostnader som följd av ökad sjukfrånvaro. Verksamheten har under året genomgått effektiviseringar som haft en delårseffekt på ekonomin.

Ansvar för kommunchef där personalkostnader, avgångsvederlag samt rekryteringskostnader har varit högre än budgeterat.

Teknisk försörjning där ett underskott uppstått som en följd av ökade kostnader för el samt snöröjning/halkbekämpning.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar vid årets slut ett budgetunderskott om 3,6 mnkr.

Resultatet påverkas som mest av grundskoleverksamhetens ekonomi där verksamheten redovisar ett underskott om ca 5 mnkr. Underskottet är en följd av högre personalkostnader avseende resurspersonal och administration, samt fritidspersonal kopplat till högre antal inskrivna elever. Det höjda PO pålägget har

även bidragit till underskottet med en effekt om ca 2 mnkr.

Gymnasieverksamheten bidrar till en positiv påverkan på resultatet och redovisar ett överskott om ca 2 mnkr som en följd av lägre antal inskrivna elever hos andra huvudmän.

I övrigt har nämnden mött ett ökat kostnadsläge som påverkat flera budgetposter. Ökade pensionskostnader som bidragit till ett höjt PO pålägg, ökade transportkostnader som lett till att skolskjutsverksamheten blivit dyrare, samt ökade kostnader för programvarulicenser. Flera verksamheter har kunnat parera för dessa kostnadsökningar varpå de kunnat hålla budget. För grundskolan, som fortsatt haft ett stort behov av särskilt stöd, har det varit svårt att parera för det kostnadsläge som rått.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar vid årets slut ett budgetunderskott om 14,5 mnkr.

De största orsakerna till underskottet avser personalkostnader. Det är främst kostnader för timlöner, sjuklöner, övertid och PO-påslag.

PO-påslaget har fortsatt ökat sedan 2022 och det finns inte tillräcklig täckning i budgeten för hela denna ökning.

Restriktioner inom vården på grund av covid-19 är fortsatt kvar och medför ökade personalkostnader, framför allt för kohortvård. Utöver merkostnader som uppstått på grund av restriktioner så finns flertalet andra orsaker till underskottet.

På grund av att beläggningen inte varit full under året inom äldreomsorgen så har de påverkat intäkterna på ett negativt sätt.

Inom LSS/Psykiatri har timmarna utökats för tre befintliga LSS beslut avseende personlig assistans. Heltid som norm har fortsatt inneburit en del överanställningar och utökningar av personal i vissa arbetsgrupper.

Kostnader för placeringar har under året varit höga framför allt inom barn, unga och missbruk. Även inom äldreomsorgen finns en extern placering som är kostsam.

Intäkterna från Migrationsverket har minskat mycket i kombination med att budgeten för dessa är för hög.

Gemensamt

Driftredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Ekonomisk plan och budget för nästkommande år samt de två efterföljande planeringsåren beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar per ansvarsområde och verksamhet som sedan beslutas i september månad. Omdisponering av resurserna under året får ske genom nämndbeslut, så länge omdisponeringen inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

I jämförelse med resultaträkningen som endast innehåller externa poster, innehåller driftredovisningen kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen. Poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, finansiella intäkter och kostnader, extraordinära poster samt generella statsbidrag och utjämning med undantag för skolmiljarden samt prestationsbaserat statsbidrag som syftar till att öka sjuksköterskebemanningen.

6 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack.utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	11,1	7,9	3,2	11,1	7,8	3,3
-Varav Hagastoppet ställplats	0	2,1	-2,1	0	2,1	-2,1
-Varav GCM- väg Lillåskolan	0,7	2,8	-2,1	0,7	2,8	-2,1
-Varav Asfaltering	4	1,9	2,1	4	1,9	2,1
-Varav diverse	1	1	0	1	0,9	0
-Kultur och fritid	2,2	0,1	2,1	2,2	0,1	2,1
Socialnämnden	0,5	0	0,5	0,5	0	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	2,0	1,1	0,9	2,0	1,1	0,9
-Varav barn- och elevregister	0,4	0,4	0	0,4	0,4	0
-Varav diverse investeringar	1,6	0,7	0,9	1,6	0,7	0,9
Leasingbilar	0	0	0	0	0	0
Summa Färdigställda projekt	13,6	9	4,6	13,6	8,9	4,7
-Varav finansiell leasing	0	0	0	0	0	0

Årets färdigställda investeringar uppgår till 8,9 mnkr, medan årets utfall för pågående arbeten uppgår till 11,1 mnkr. Budget för färdigställda investeringar uppgår till 13,6 mnkr vilket innebär ett överskott motsvarande 4,7 mnkr. För pågående arbeten uppgår budgeten till 19,4 mnkr, vilket innebär ett budgetöverskott om 8,3 mnkr. De största avvikelserna förklaras av att Böle industriområde försenats.

Under 2023 har kommunen fortsatt arbetet mot att redovisa leasing enligt RRK:s rekommendation R5. Några nya fordon har dock inte leasats under 2023.

Investeringsredovisning kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack.utfall	Avvikelse	Budget	Utfall
Kommunstyrelsen	30,3	9,9	20,4	19,4	4,9	14,5
- Varav: E 16, Genomfart Hofors	15,3	8,5	6,8	5,8	4,7	1,1
- Varav: Asfaltering	4,0	0,6	3,4	4,0	0,0	4,0
- Varav: Böle industriområde	8,3	0,7	7,6	6,9	0,0	6,9
-Varav broar	2,7	0,1	2,6	2,7	0,1	2,6
Socialnämnden	0,0	15,5	-15,5	0,0	6,2	-6,2
- Varav: Äldreboende Västerled	0,0	15,5	-15,5	0,0	6,2	-6,2
Summa pågående projekt	30,3	25,4	4,9	19,4	11,1	8,3

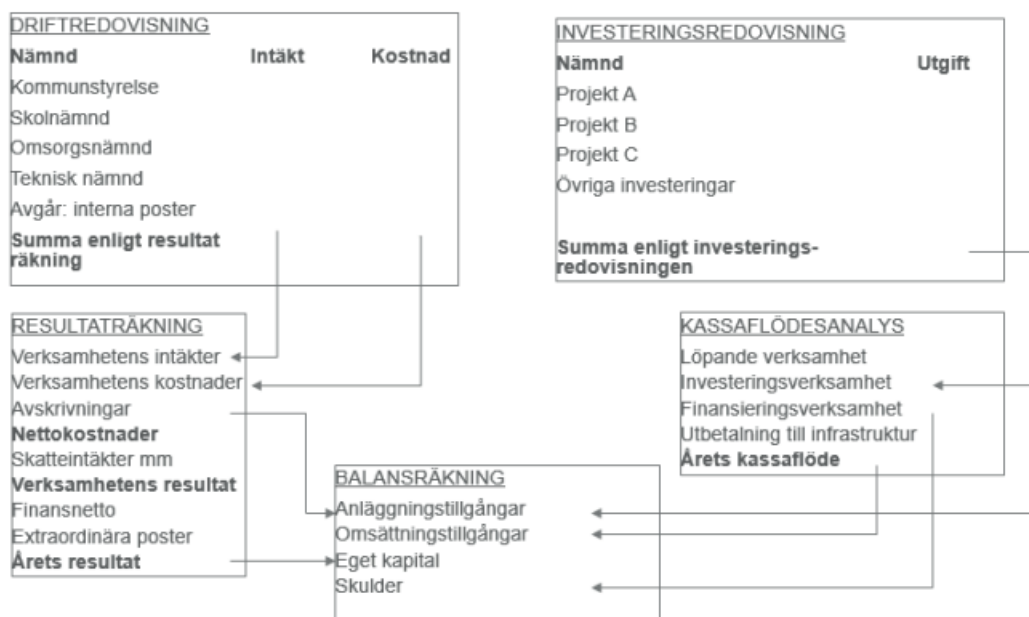
För 2023 har kommunen ackumulerat utfall för pågående projekt om totalt 25,4 mnkr. De två största pågående projekten är nytt äldreboende Västerled och E16 Genomfart. Det nya äldreboendet beräknas att börja byggas 2024 och upparbetade 15,5 mnkr består främst av projektledning, byggnadsutformning med arkitektur. Projektet E16 Genomfart Hofors kommer att färdigställas under våren 2024.

Investeringsredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Kommunfullmäktige fattar varje år beslut om en investeringsbudget för det kommande året och en plan för de två närmast påföljande åren. Efter årsbokslut ska nämnd lämna förslag till kommunstyrelsen om överföring av investeringsmedel för projekt som inte avslutats. Därefter fattar kommunfullmäktige beslut om att revidera investeringsbudgeten för innevarande år.

Med investering avses all anskaffning av fastigheter, maskiner, inventarier, utrustning etcetera för varaktigt bruk eller innehav till ett värde överstigande ett halvt prisbasbelopp exklusive moms och med en ekonomisk livslängd på minst tre år, inklusive om- och tillbyggnad. Investering kan även ske i tillgångar utan fysisk form, exempelvis programvaror och licenser.

Bilden nedan beskriver hur driftredovisningen och investeringsredovisningen hänger samman med årsredovisningens övriga delar.

7 Ordlista

Avskrivning – Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång p.g.a. ålder och utnyttjande.

Avsättning – En ekonomisk förpliktelse där storleken eller förfallotiden inte är helt bestämd.

Balansomslutning – Summa av det bokförda värdet av tillgångarna i kommunens balansräkning.

Balansräkning – En sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid årets slut.

Balanserat resultat – Resultat justerat för taxefinansierad verksamhet och extraordinära poster.

Borgensåtagande – Borgensförbindelser som kommunen har tecknat för till exempel kommunala bolag.

Driftredovisning – Redovisar kostnader och intäkter under året per nämnd.

Eget kapital – Kommunens förmögenhet, ingående eget kapital samt årets resultat.

Finansnetto – Skillnaden mellan räntekostnader och ränteintäkter.

Internränta – Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Immateriella tillgångar - Med immateriell tillgång avses en tillgång utan fysikform, exempelvis nyttjanderätt, programvaror, licenser

Investeringsbudget – Redovisar planerade investeringsutgifter per objekt och nämnd.

Kapitaltjänst – Samlad benämning för internränta och avskrivningar.

Kassaflödesanalys – Visar hur kommunen finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens likvida medel förändras.

Kortfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar som förfaller under det närmaste året.*

Långfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar, som förfaller efter mer än ett år.*

Materiell anläggningstillgång – *Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier.*

Likviditet – Betalningsberedskap på kort sikt

Nettokostnader – Driftskostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skatteintäkter och statsbidrag.

Nettokostnadsandel – Summa verksamhetens nettokostnader i % av skatteintäkter och generella bidrag.

Omsättningstillgångar – Tillgodohavande i form av tillgodohavande i kassa, bank och kortfristiga placeringar.

Pensionskund – Avsättning för pensioner som skall motsvara nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar till den del pensionerna är intjänade.

Periodisering – Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkning – Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkar eget kapital.

Rörelsekapital – Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Skatteunderlag – Är totalsumman av kommunmedborgarnas beskattningsbara inkomst dividerat med 100.

Soliditet – Andel eget kapital av de totala tillgångarna, d.v.s. graden av egna finansierade tillgångar